

Paraliart

“Εφήμερη τέχνη μεταξύ πόλης & θάλασσας”

“Κήπος των γλυπτών” Ιούνιος 2014

Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστ. Ιωαννίνων

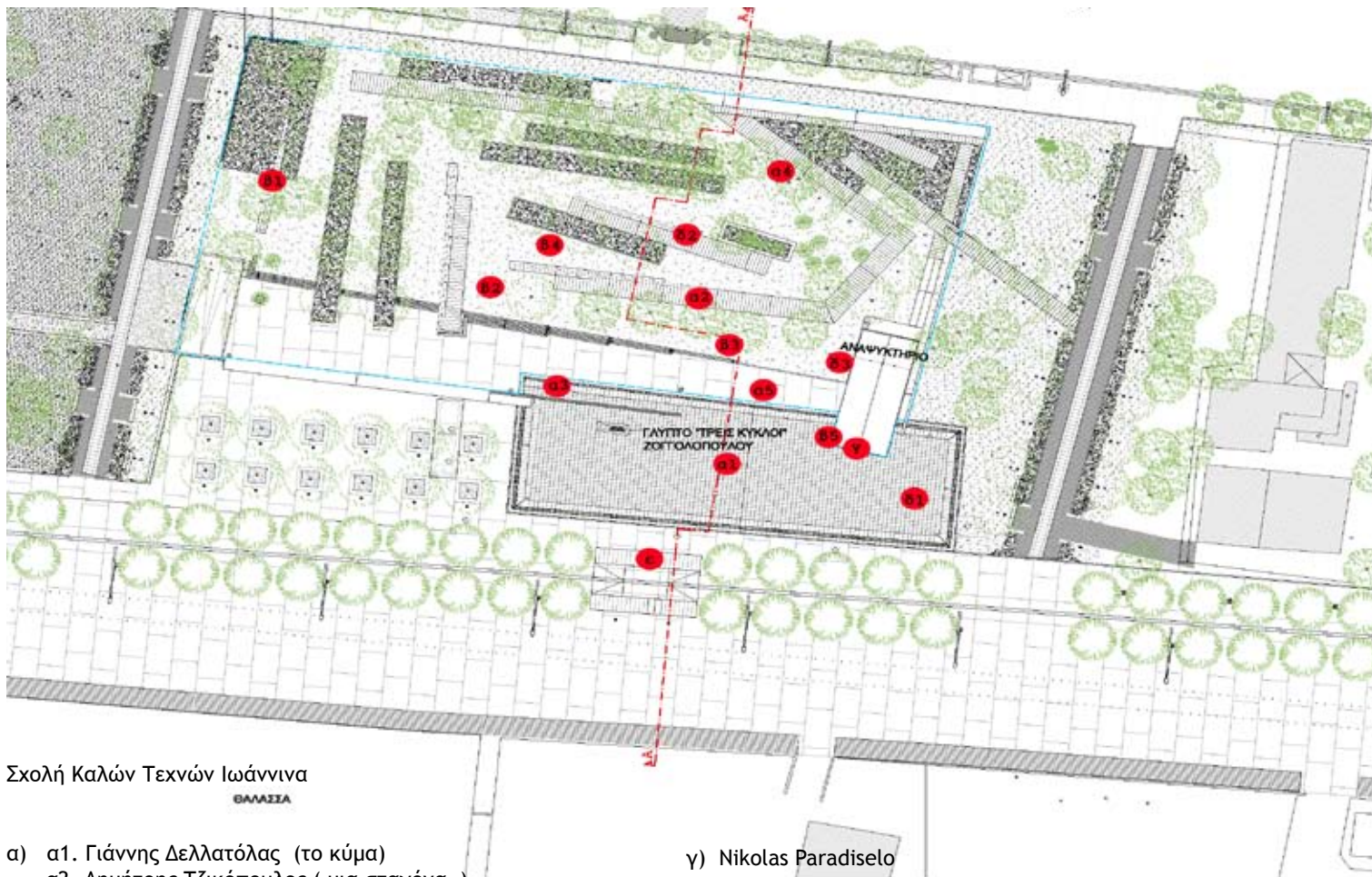
Επιμέλεια: Ξενοφών Μπήτσικας

Thessaloniki 2014 European Youth Capital

Μετάβαση ή ο ενδιάμεσος χώρος

Η έννοια της μετάβασης συνιστά κεντρικό ζήτημα στην αντίληψη και τη σύλληψη του χώρου. Ο Eisenstein αναλύει σε μια σειρά από άρθρα του (ειδικότερα στο “Rodin et Rilke. Le problème de l’espace, dans les arts représentatifs”) την ιστορία της σχέσης με το χώρο σαν ένα πέρασμα από το κοίλο στο κυρτό, από το εσωτερικό στο εξωτερικό, από ψυχολογική συνθήκη «του κενού» στη κατανόηση του «πλήρους». Η σχέση αυτή διαμορφώνεται κυρίως πάνω στην άυλη οντότητα, στο όριο. Ως όριο, γενικά, θεωρείται η ανύπαρκτη ζώνη συνάντησης μεταξύ δύο διαφορετικών χωρικών συνθηκών. Η ζώνη αυτή εξαιτίας της δράσης των συνθηκών που δια-χωρίζει, υφίσταται μεταμορφώσεις, παραμορφώσεις, συστολές και διαστολές· γίνεται καθοριστικός παράγοντας στην σχέση τους. Σύμφωνα με τον José Luis Pardo το όριο δεν σημαδεύει το τέλος ενός πράγματος, αλλά περισσότερο, όπως παρατήρησαν οι έλληνες, εκείνο από το οποίο κάτι ξεκινά να υπάρχει-είναι, και αν η εμπειρία του είναι μπορεί να περιγραφεί σαν μια εμπειρία των ορίων πρέπει λοιπόν αυτά τα όρια να συνιστούν τα πλαίσια στα οποία είναι δυνατή η αίσθηση, και που συνηθίζουμε να ονομάζουμε Χώρους. Ήδη από την αρχαιότητα είχε αποδοθεί ιδιαίτερη σημασία στον ρόλο της ενδιάμεσης αυτής ζώνης που συνενώνει τις ετερότητες. Στην Αρτέμιδα, για παράδειγμα, θεά της εφηβείας, του κυνηγιού και των ορίων, της αποδόθηκε ο ρόλος να ζει στα σύνορα του ετέρου και να ορίζει αυτή την ενδιάμεση περιοχή μεταξύ του καλλιεργημένου οικείου χώρου και του δάσους, της άγνωστης και ανοίκειας αλλά σαγηνευτικής γης, της εφηβείας και της ωριμότητας. Αντίστοιχα το όριο (limes) κατά την ρωμαϊκή εποχή -και αργότερα την βυζαντινή αυτοκρατορία- αποτελούσε την έννοια του πέρατος και ταυτόχρονα του ενδιάμεσου χώρου (ακριτικής ζώνης), ανάμεσα στον κύκλο το πεδίου της αυτοκρατορίας (πολιτισμός) και στον έξω χώρο (βάρβαροι) προστατευόμενο και καλλιεργούμενο από τους ακρίτες (limitanei-στρατιώτες και αγρότες ταυτόχρονα). Δια-μορφώνονται έτσι τρεις περιοχές: ο ίδιος ο πολιτισμένος κόσμος (όπου είναι δυνατή η εξέλιξη της σκέψης), η ζώνη που αποτελεί το όριο: χώρος διάκρισης και ταυτόχρονα επικοινωνίας, ελεγχόμενης όσμωσης μεταξύ πολιτισμού και φύσης/αγριότητας, και τελευταία η έξω ξένη περιοχή η οποία επηρεάζει και επηρεάζεται μερικώς από αυτήν την οριακή ζώνη.

Η ζώνη της παραλίας αποτελεί τον ενδιάμεσο χώρο, το διεσταλμένο όριο, εκεί όπου εκβάλλουν και συμφύονται οι τάσεις του πολιτισμένου και του άγριου περιβάλλοντος. Τρεις Σχολές Καλών Τεχνών προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν στη εικαστική δράση “Paraliart - Εφήμερη τέχνη μεταξύ πόλης και θάλασσας”, που πραγματοποιείται στο πλαίσιο των δράσεων “Θεσσαλονίκη Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας 2014”. Η δράση αυτή επιχειρεί να αναζητήσει ένα σύγχρονο εικαστικό σχολιασμό της σχέσης της Θεσσαλονίκης με τη θάλασσα. Μέσα σε ένα διήμερο, φοιτητές από τις 3 Σχολές πραγματοποιούν εφήμερες εικαστικές εγκαταστάσεις και performances σε τρεις κήπους της Νέας Παραλίας. Η δράση θέτει ως κεντρικό ζήτημα την εξερεύνηση αυτής της ζώνης, το άνοιγμα οπτικών γωνιών, μέσα από την τέχνη, για την κατανόηση αυτού του μεταβατικού χώρου, και πάλι μέσα από τέτοιου είδους δράσεις το σταδιακό επαναπροσδιορισμό του σε χώρο εμπειρίας, στοχασμού και οικείωσης των αντιθέτων· την μετατροπή του από μη τόπο σε τόπο. Ο μη-τόπος συνιστά ένα μέρος όπου τα πράγματα που συμβαίνουν δεν μπορούν να τον καθιερώσουν, αλλά τον αφήνουν αδιάφορο. Το ανώνυμο μέρος περνά μέσα από κάποια δράση, ένα σημαντικό γεγονός, μια τελετουργία, και μετατρέπεται στη συνείδηση του ανθρώπου σε τόπο. Η μετατροπή της ζώνης αυτής άρχισε με τον σχεδιασμό της στη Νέα Παραλία και συνεχίζεται με δράσεις όπως η «Paraliart - Εφήμερη τέχνη μεταξύ πόλης και θάλασσας». Τα έργα των φοιτητών από τις 3 Σχολές είναι σχόλια και θέσεις, με διαφορετικές και ιδιαίτερες εκφραστικές φόρμες, πάνω σε αυτή τη σχέση πόλης και θάλασσας και τη συνεχή της μεταβολή. Οι φοιτητές από την Σχολή Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων οργανώνουν στον “Κήπο των Γλυπτών” τις προτάσεις τους σε διαφορετικές κατηγορίες: α) Έργα που φτιάχτηκαν για αυτό τον σκοπό σε άλλο τόπο και έρχονται να συναντήσουν το χώρο τους, να προσδιοριστούν μέσα από την σχέση τους με αυτόν. β) Έργα που διαμορφώνονται/κατασκευάζονται in situ με υλικά του χώρου αυτού, γ) έργα που διατηρούν την απόσταση και από τους δύο χώρους (πολιτισμό και φύση), ακόμη δ) έργα με υλικά ή χρήση που προέρχονται είτε από την πόλη είτε από την θάλασσα και έρχονται εδώ να ανανεώσουν την σχέση μετάβασης και να επαναπροσδιορίσουν την ζώνη αυτή, προτείνοντας νέες οπτικές γωνίες αντίληψης, και ε) performance.

Σχολή Καλών Τεχνών Ιωάννινα

ΘΑΛΑΣΣΑ

- α) α1. Γιάννης Δελλατόλας (το κύμα)
 α2. Δημήτρης Τζικόπουλος (μια σταγόνα)
 α3. Βαλάντω Γεωργίου (καβούρια & αράχνες)
 α4. Άννα Κιλάρτζεβα (ο καθένας)
 α5. Κατερίνα Καραμήτρου (αποσύνθεση)

- β) Β1. Ελεάνα Μπαλέση (αέρας)
 Β2. Μαριαλένα Σούλη (100m)
 Β3. Χρήστος Βαγιάτας (νέα παραλία)
 Β4. Αναστασία Αγάθου (φρεάτιο)
 Β5. Χριστίνα Χατζηαντωνίου (ψαρράς)

γ) Nikolas Paradiselo

- δ) δ1. Νικόλ Οικονομίδη (σαμπρέλες)
 δ2. Λίζα Λίβου (εγκατάσταση)
 δ3. Ν.Αρζουμανίδης, Δ. Κομποδήμος, Μ.Τζέτζιας (εγκατάσταση)

ε) Ραφαήλ Κωνσταντινίδης, Μαρία Παπαπαντελίδη (βάπτιση)

α/

Γιάννης Δελλατόλας
“το κύμα”

γλυπτική εγκατάσταση, 1.50 x 5.40 x 1, σύνθεση 36 μαρμάρινων όγκων σε παράλληλη παράταξη (4x9)

Δημήτρης Τζικόπουλος
“μια σταγόνα”

γλυπτική εγκατάσταση 3,50 m X 1,00m X 1,00m

υλικά: α) λαμαρίνα από μαύρο σίδηρο, β) οικοδομικές σιδηρογωνιές
3Χ4 cm, γ) στράντζα 1,6Χ1,4 cm, δ) λεύκες σελίδες Α4, ε) νίρο

Χρυσοβαλάντω Γεωργίου
“καβούρια & αράχνες”

50x50cm, υλικά: σκελετός ομπρέλας και σύρμα

Κατερίνα Καραμήτρου
“αποσύνθεση”

υλικά: τσίγκοι τυπογραφείου

Άνα Κιλάρτζεβα
“ο καθένας”

διάφανη σφαίρα (διαμετρος 40 cm) μικρή ποσότητα υδραργύρου (20mg) στο εσωτερικό.

B/

Ελεάννα Μπάλεση
“αέρας”

εγκατάσταση, διαστάσεις μεταβλητές.
υλικά: τούλι, κάρβουνο, χώμα, σπάγκος, άσπρο βότσαλο της περιοχής

Χρήστος Βαγιάτας
“νέα παραλία”

εγκατάσταση: ομπρέλα θαλάσσης, ψάθα, σάρα ψησίματος, κάρβουνα

Μαριαλένα Σούλη
“100m”

υλικά : 100m τριχιά, πλαστικές διαφανείς σακούλες, νερό, καρφιά και ταινία

Αναστασία Αγάθου
“φρεάτιο”

υλικά: μαύρος σίδηρος, νερό, 0.40 x 0.80

Χριστίνα Χατζηαντωνίου
“ο ψαράς”

αεροπλάστ, ταινίες, γυάλα, ξύλο, 1,80 x 1,20

γ/

Nicolas Paradiselo,
“and finally he was the water”

δ/

Νίκος Αρζουμανίδης, Δημήτρης Κοντοδήμος, Μιχαήλ Τζέτζιας,
“εγκατάσταση”

πολυθρόνα, τραπεζάκι, τηλεόραση

Λίζα Λίβου,
“εγκατάσταση”

υλικά: βάζα, φύκια, ξύλα, νερό

Νικόλ Οικονομίδη,
“ατέρμονη στήλη”

εγκατάσταση: σαμπρέλλες, ξύλο, σύρμα

ε/

Ραφαήλ Κωνσταντινίδης, Μαρία Παπαπαντελίδη
“Βάπτιση”

performance

υλικά: πολυκαρμμονικό κυψελωτό φύλλο, γυάλα, χρυσόψαρο

